

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.001.05.2017

P/17/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin

T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66

lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/001 – Wykonywanie budżetu państwa w 2016 r.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Ewa Róg, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli Nr LSZ/8/2017 z dnia 3 stycznia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Świdwinie ¹ , Pl. Konstytucji 3 Maja 1, 78 - 300 Świdwin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Kazimierz Lechocki, Wójt Gminy Świdwin ² . (dowód: akta kontroli str. 2)

II. Wprowadzenie

Gmina jest podstawową jednostką samorządu terytorialnego i prawnie zorganizowanym terytorialnie związkiem osób, określonym ustawowo jako wspólnota samorządowa. Gmina realizuje zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej jako zadania własne, a także zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, które są finansowane środkami pochodzącymi z budżetu państwa.

Celem kontroli była ocena wykorzystania dotacji z budżetu państwa na zadania zlecone Gminie z zakresu administracji rządowej dotyczące:

- wsparcia rodziny w ramach Programu *Rodzina 500+*,
- spraw obywatelskich³,
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Otrzymane przez Gminę w 2016 r. dotacje celowe z budżetu państwa wyniosły łącznie 7.946,5 tys. zł, z tego na zadania objęte kontrolą w wysokości 6.534,7 tys. zł, a wykorzystano je na kwotę 6.386 tys. zł, tj. w 97,7%.

III. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁴ działalność Urzędu w zbadanym zakresie.

Kwoty planowanych dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich, realizację wsparcia rodziny w ramach *Programu 500+* oraz wypłatę i obsługę świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zostały prawidłowo ujęte w planie dochodów i wydatków budżetu Gminy na 2016 r.

¹ Dalej: Urząd.

² Od 16 listopada 2014 r., dalej: Wójt.

³ Zadania wynikające z ustaw: z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2015 r. poz. 388), z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2016 r. poz. 391, ze zm.) i z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2016 r. poz.2064).

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 roku Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria dla oceny pozytywnej i negatywnej stosuje się ocenę opisową.

Dotacje na zadania objęte kontrolą zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, rzetelnie rozliczone, a niewykorzystane środki zwrócono na rachunek bankowy Wojewody Zachodniopomorskiego⁵ w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶.

Środki dotacji na realizację zadań w zakresie wsparcia rodziny w ramach Programu *Rodzina 500+* oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego Urząd przekazywał Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Świdwinie⁷ (jednostce wykonującej te zadania) w terminach umożliwiających ich pełne wykonanie. Wykorzystanie tych środków zostało poddane ocenie w odrębnym wystąpieniu pokontrolnym, skierowanym do kierownika GOPS.

W Urzędzie wykonano wszystkie zadania, które wystąpiły w 2016 r. z zakresu spraw obywatelskich, a wartość zrealizowanych zadań została wyliczona na podstawie liczby wykonanych czynności oraz w oparciu o wytyczne Ministra Finansów, dotyczące sposobu naliczania i rozliczania dotacji na ten cel.

Sprawozdania Gminy Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami⁸ za IV kwartał 2016 r. przekazano terminowo Wojewodzie, a kwoty badanych dotacji – po uwzględnieniu korekty złożonej 27.02.2017 r. – zostały wykazane w prawidłowej wysokości.

Ujawniona w toku kontroli NIK nieprawidłowość nie miała wpływu na kontrolowaną działalność i polegała na sporządzeniu sprawozdania Rb-50 o wydatkach w sposób niezgodny z instrukcją zawartą w rozdziale 9 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹ w zakresie kwoty 6.679 zł wydatkowanej w dziale 750 rozdziale 75011, która została wykazana w danych uzupełniających do sprawozdania, w części B (w kolumnie 13 „Wykonanie”), tj. w wysokości dotacji przekazanej Gminie w 2016 r. z tytułu zrealizowanych w 2015 r. zadań z zakresu spraw obywatelskich,

Zgodnie z § 19 ust. 3 pkt 2 ww. instrukcji, część B sprawozdania Rb-50 o wydatkach zastrzeżona jest wyłącznie do dotacji przeznaczonych na zwrot wydatków, a dotacje przekazane w 2016 r. na realizację w zadań z zakresu spraw obywatelskich do takich się nie zaliczają. Należy jednak zauważyć, że sprawozdanie to odzwierciedla stan faktyczny dokonanych rozliczeń. Ponadto sporządzono je zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów, w których wskazano, że w części B tego sprawozdania należy wykazywać wydatki poniesione przez jednostki samorządu terytorialnego ze środków własnych w poprzednim roku budżetowym, a zwrócone z dotacji otrzymanej w danym roku budżetowym.

IV. Wyniki kontroli

1. Planowanie dotacji z budżetu państwa na realizację zleconych zadań.

Opis stanu faktycznego

W 2016 r. Gmina realizowała zadania z zakresu administracji rządowej i inne zlecone odrębnymi ustawami, na które otrzymała dotacje celowe w wysokości 6.534,6 tys. zł, z tego w dziale 750, rozdziale 75011 na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich 39,6 tys. zł, w dziale 852, rozdziale 85212 na wypłatę

⁵ Dalej: Wojewoda.

⁶ Dz.U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.; dalej: ufp.

⁷ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie – jednostka organizacyjna Gminy, dalej: GOPS.

⁸ Dalej: sprawozdanie Rb-50 o wydatkach.

⁹ Dz.U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

świadczeń, w tym z funduszu alimentacyjnego - 3.158,1 tys. zł oraz rozdziale 85211 na wypłatę świadczeń wychowawczych, stanowiących pomoc państwa w wychowywaniu dzieci – 3.336,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 6)

Gmina dokonywała szacunków wielkości środków niezbędnych do realizacji zadań w 2016 r. z zakresu spraw obywatelskich na podstawie wydatków poniesionych na ten cel w roku 2015 (113.400 zł), które określono na kwotę 119.400 zł.

Szacując wydatki na świadczenia wychowawcze korzystano z zasobów informatycznych GOPS oraz zasobów ewidencji ludności Gminy dokonując wstępnej kwalifikacji osób (w wieku od 0 do 18 lat), uprawnionych do takiej pomocy. Nie szacowano natomiast wielkości środków niezbędnych do realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹⁰. Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki¹¹ przekazał projekt finansowania tego zadania na etapie opracowywania przez Gminę uchwały budżetowej na 2016 r., a środki w nim ujęte w pełni zaspokajały potrzeby Gminy w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 7, 10)

Pismami z października i grudnia 2015 r. oraz stycznia 2016 r. Wojewoda poinformował, że zgodnie z projektem ustawy budżetowej na 2016 r. oraz w celu ujednolicenia w kraju sposobu kalkulacji wysokości kosztów realizowanych zadań z zakresu spraw obywatelskich podział środków na 2016 r. nastąpi według kryterium liczby spraw zrealizowanych z uwzględnieniem ujednoliconego czasu realizacji zadań oraz wskazanej stawki roboczogodziny (24,16 zł). W tej stawce uwzględnione zostały wszystkie koszty związane z realizacją zadań (w tym wydatki rzeczowe, nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne).

(dowód: akta kontroli str. 11-15)

Wstępne informacje o planowanych przez Wojewodę kwotach dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami Wójt otrzymał w dniu 23.10.2015 r. z adnotacją, że są to kwoty wstępne i mogą ulec zmianie w trybie dalszych prac nad ustawą budżetową na 2016 r.

Kwoty planowanych dotacji na zadania objęte kontrolą wyniosły:

- w dziale 750 - 14,6 tys. zł, w tym w rozdziale 75011 - 11,5 tys. zł na wydawanie dowodów osobistych, przyjmowanie zgłoszeń o ich utracie, ewidencję i zmiany danych dotyczących ludności, wydawanie zaświadczeń na podstawie rejestru mieszkańców oraz 3,1 tys. zł na prowadzenie spraw związanych z funkcjonowaniem jednostek samorządu terytorialnego,

- w dziale 852 – 3.080 tys. zł, w tym w rozdziale 85212 – 2.625 tys. zł – na wypłatę świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego, w pozostałych rozdziałach (85203, 85213, 85228) – 455 tys. zł na koszty refundacji składek na ubezpieczenia zdrowotne, pomoc żywieniową, wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi.

(dowód: akta kontroli str. 11-13)

Dotacje na realizację zadań zleconych (w tym w rozdziałach 75011 i 85212), zostały prawidłowo ujęte w uchwale budżetowej Gminy na 2016 r., przyjętej przez Radę Gminy w dniu 29.12.2015 r.¹²

(dowód: akta kontroli str. 16-18)

¹⁰ Dz.U. z 2016 r. poz. 169, ze zm.

¹¹ Dalej: ZUW.

¹² Uchwała Nr XIII/70/2015.

Informację o wysokości dotacji w kwocie 3.864,1 tys. zł z przeznaczeniem na realizację świadczeń wychowawczych wraz z kosztami obsługi (Program Rodzina 500+) Gmina otrzymała 12.02.2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 19-23)

Plan finansowy zadań zleconych z zakresu administracji rządowej opracowany został w terminie określonym w art. 249 ust. 1 pkt 2 ufp, z uwzględnieniem kwot dotacji przyznanych na ich realizację, który został zatwierdzony zarządzeniem Wójta z 11.01.2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 24-41)

Informacje o wstępnych wielkościach środków z dotacji celowych na rok 2016 w zakresie pomocy społecznej, w tym świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego Wójt przekazał GOPS w dniu 27.10.2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 42-43)

W dniu 11.01.2016 r. do Kierownika GOPS (kierownik jednostki realizującej kontrolowane zadania) skierowana została informacja o kwotach planowanych wydatków na realizację świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz wysokości środków z dotacji w tym zakresie, niezbędnych do dostosowania projektu planu finansowego GOPS do kwot wynikających z uchwały budżetowej Gminy na 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 44-46)

W wyniku zmian dokonywanych w trakcie 2016 r. kwoty dotacji przekazanych Gminie na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich wzrosły (w rozdziale 75011) do kwoty 39,6 tys. zł, na wypłatę świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w rozdziale 85212) do 3.158,1 tys. zł, na realizację świadczeń wychowawczych (w rozdziale 85211) do 3.336,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 47-76)

Ustalono
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej.

Opis stanu
faktycznego

Zadania z zakresu spraw obywatelskich realizowane były przez Urząd, natomiast związane z wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń wychowawczych realizował GOPS.

(dowód: akta kontroli str. 3-5, 77-79)

Kwota dotacji celowych wykorzystanych przez Gminę w 2016 r. na realizację zadań objętych kontrolą wyniosła ogółem 6.386 tys. zł, z tego:

- na zadania z zakresu spraw obywatelskich (ujętych w rozdziale 75011) 34,3 tys. zł (86,6% planu),
- na wypłatę świadczeń (ujętych w rozdziale 85212) 3.071,5 tys. zł (97,3% planu), w tym na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego 463,6 tys. zł,
- na wypłatę świadczeń wychowawczych (ujętych w rozdziale 85211) 3.280,2 tys. zł (98,3% planu).

(dowód: akta kontroli str. 6, 81-93, 209)

2.1. Wykorzystanie dotacji na zadania z zakresu spraw obywatelskich

Zadania z zakresu spraw obywatelskich były wykonywane w Urzędzie przez inspektora ds. ewidencji ludności i spraw obywatelskich.

(dowód: akta kontroli str. 94-97)

Badanie wykorzystania dotacji na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich wykazało m.in., że:

- środki dotacji były przekazywane przez ZUW w 11 transzach, w tym lutym w wysokości 7.666 zł, a w kolejnych miesiącach na podstawie miesięcznych sprawozdań z realizacji czynności w zakresie ewidencji ludności, wydawania dowodów osobistych, czynności meldunkowych, w kwotach, odpowiednio do zrealizowanych spraw i określonej stawki roboczogodziny oraz w terminach umożliwiających realizację tych zadań, natomiast w dniu 18.07.2016 r. Gmina otrzymała dotację w wysokości 6.679,38 zł z tytułu zrealizowanych w 2015 r. zadań z zakresu spraw obywatelskich (na podstawie zarządzenia Wojewody nr 432/2016 z dnia 12.07.2016 r. w sprawie zmian w budżecie środków krajowych Wojewody Zachodniopomorskiego na 2016 r., o czym Burmistrz został poinformowany pismem z dnia 13.07.2016 r.¹³, podpisanym przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu ZUW, z up. Wojewody),
- nie stwierdzono przypadków otrzymania środków dotacji po terminie, blokowania wydatków na dotację, dochodzenia przez Gminę w postępowaniu sądowym należnych dotacji na realizację zadań oraz otrzymywania w ostatnim kwartale lub ostatnim miesiącu roku budżetowego znacznych kwot dotacji (wyższych niż 1/12 planu po zmianach),
- dotacja otrzymana na realizację w 2016 r. zadań z zakresu spraw obywatelskich została wydatkowana na wynagrodzenia pracowników realizujących te zadania wraz z pochodnymi. Nie stwierdzono wydatkowania środków z otrzymanej dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 7–10, 82-83)

Katalog zadań wykonanych w Urzędzie w 2016 r. w ramach realizacji zadań z zakresu spraw obywatelskich obejmował m.in.: wydanie łącznie 846 dowodów osobistych, przyjęcie 92 zawiadomień o utracie lub zniszczeniu dowodu, wydanie 196 zaświadczeń na podstawie danych z rejestru mieszkańców, udostępnienie 231 informacji na podstawie danych z rejestru dowodów osobistych, prowadzenie 281 postępowań w sprawie zameldowania i wymeldowania z pobytu stałego.

Sprawozdania z realizacji czynności (miesięczne i kwartalne) w zakresie ewidencji ludności, wydawania dowodów osobistych i udostępniania informacji sporządzano zgodnie z wytycznymi Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców ZUW, określonymi w piśmie z dnia 4.01.2016 r.¹⁴

(dowód: akta kontroli str. 14-15, 98–101, 104-105, 117)

Pismem z dnia 24.01.2017 r. Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu ZUW poinformował Wójta o konieczności rozliczenia dotacji, w tym przeznaczonej na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich. Kwota należna Gminie została przez ZUW wyliczona na podstawie przekazanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji danych z Systemu Rejestrów Państwowych¹⁵ oraz na podstawie kwartalnych sprawozdań z wykonanych czynności składanych przez

¹³ W załączniku do pisma z 13.07.2016 r. przeznaczenie dotacji zostało określone następująco: Podział dotacji celowych dla gmin z tytułu zrealizowanych w 2015 r. zadań z zakresu spraw obywatelskich, o których mowa w ustawie Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawie o ewidencji ludności oraz ustawie o dowodach osobistych - zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów.

¹⁴ Pismo podpisane przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców, znak SO-I-622.57.2015 I.J.

¹⁵ Dalej: SRP.

Gminę. Według rozliczenia ZUW Gmina otrzymała dotację większą o 5.325,38 zł niż to wynikało z liczby faktycznie wykonanych czynności w 2016 r.

Wójt przedłożył w dniu 31.01.2017 r. rozliczenie zbiorcze dotacji celowych przekazanych Gminie w 2016 r., w tym dotacji w rozdziale 75011 i w tym dniu przekazał środki w wysokości 5.325,38 zł na rachunek bankowy Wojewody.

(dowód: akta kontroli str. 108-112, 134, 143-150)

Z-ca Wójta Joanna Anglisz-Myszka¹⁶ wyjaśniła, że istnieją rozbieżności w ilości czynności dotyczących spraw związanych z ewidencją ludności według raportu generowanego w Urzędzie, a raportem ZUW, dotyczących zameldowania, wymeldowania, zgłoszenia wyjazdu na pobyt czasowy, stały, zgłoszenia powrotu, ruchu cudzoziemców. Dane dotyczące cudzoziemców jak i dotyczące unieważniania dowodów osobistych widoczne są jedynie w ewidencji gminnej (program obsługujący SELWIN) i brak ich w ewidencji prowadzonej w ZUW, stąd rozbieżności w wydatkowanych kwotach na te zadania.

W 2016 r. Gmina nie korygowała sprawozdania z wykonanych czynności i nie występowała do Wojewody o zwiększenie środków na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich.

(dowód: akta kontroli str. 8, 107, 112-114)

Wydatki poniesione przez Gminę w 2016 r. na zadania z zakresu spraw obywatelskich, wykazane w rozdziale 75011 w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-28 (z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego) wyniosły 34,3 tys. zł i zostały przeznaczone na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (§§ 4010, 4110, 4120). Wykorzystano środki z dotacji przekazanej Gminie na sfinansowanie czynności zrealizowanych w 2016 r. na kwotę 24,5 tys. zł, na wsparcie instytucjonalne jednostek samorządu terytorialnego na kwotę 3,1 tys. zł oraz na refundację wydatków poniesionych w 2015 r. na kwotę 6,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 6, 149-150, 187)

2.2. Wykorzystanie dotacji na świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Dotacje na finansowanie świadczeń ujętych w rozdziale 85212, w tym świadczeń z funduszu alimentacyjnego ZUW przekazał na rachunek budżetu Gminy w 15 transzach (po dwie transze w czerwcu, lipcu i grudniu, w pozostałych miesiącach po jednej), w kwotach miesięcznych od 230,4 tys. zł do 300,1 tys. zł. Urząd przekazywał środki pochodzące z dotacji na rachunek GOPS (jednostki realizującej te zadania), łącznie na kwotę 3.158,1 tys. zł, w terminie od 1 do 2 dni od daty ich wpływu na rachunek budżetu Gminy, tj. bez zbędnej zwłoki.

(dowód: akta kontroli str. 102)

GOPS wykorzystał środki dotacji na wypłatę świadczeń na kwotę 3.071,5 tys. zł, z tego 463,6 tys. zł na świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Niewykorzystane środki w kwocie 86,5 tys. zł zostały zwrócone na rachunek bankowy Wojewody w dniu 30.12.2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 84, 151-157, 209)

Z-ca Wójta wyjaśniła, że potrzeby na wypłatę świadczeń rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna i składek na ubezpieczenie społeczne należało podać w aplikacji CAS do dnia 18.11.2016 r. W tym terminie trudno precyzyjnie wyliczyć wielkość środków potrzebnych na wypłaty, ponieważ nie wiadomo ile osób złoży wnioski o świadczenia do końca grudnia 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 116)

¹⁶ Dalej: Z-ca Wójta.

2.3. Wykorzystanie dotacji na świadczenia wychowawcze w ramach Programu Rodzina 500+

Dotacje na świadczenia wychowawcze ZUW przekazywał Gminie na podstawie zapotrzebowań na środki, składanych bezpośrednio przez GOPS. W 2016 r., począwszy od lutego, na realizację tego zadania Gmina otrzymała w 13 ratach łącznie 3.336,9 tys. zł (w tym środki na jego wdrożenie i obsługę). Przelewu środków na rachunek GOPS dokonywano w terminie 1-3 dni od daty ich wpływu na rachunek budżetu Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 8, 103)

Z rozliczenia przedłożonego Wójtowi przez GOPS wynika, że na wypłatę świadczeń wychowawczych (ujętych w rozdziale 85211) wykorzystano kwotę 3.280,2 tys. zł. Niewykorzystane środki w wysokości 56,7 tys. zł Urząd zawrócił na rachunek bankowy Wojewody w dniu 30.12.2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 6, 92, 136, 151)

Z-ca Wójta wyjaśniła, że niepełne wykorzystanie środków z dotacji wynikało z faktu uwzględnienia przez GOPS wszystkich wniosków spełniających kryteria ustawowe. W stosunku do 26 wniosków zaistniała sytuacja tzw. koordynacji systemów ubezpieczenia społecznego i ustalenia organu właściwego do wypłaty świadczeń. Wnioski te przesłano do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie, gdzie 16 wniosków załatwionych zostało pozytywnie, w 2 przypadkach wydane zostały decyzje odmawiające wypłaty świadczeń, w 8 sprawach postępowanie nie zostało zakończone do 31.12.2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 115)

Z-ca Wójta wyjaśniła, że w ramach nadzoru nad realizacją zadań przez GOPS, w związku z wejściem w życie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zorganizowano spotkanie kierowników działów Urzędu i GOPS, którego celem było określenie mechanizmów zapewniających realizację obowiązków ustawowych. Na etapie gromadzenia wniosków wyznaczono dodatkowe miejsca ich składania (świetlice wiejskie), a na etapie wypłaty świadczeń dokonywano analiz wydatkowania dotacji odnosząc się do prognoz i założeń. Monitorowano także wypłatę świadczeń osobom uprawnionym do alimentów, dokonując miesięcznych analiz sprawozdań sporządzanych w tym zakresie przez GOPS. Z przedstawionych danych wynikało, że zarówno liczba osób uprawnionych jak i liczba rodzin korzystających ze świadczeń alimentacyjnych w roku 2016 uległa zmniejszeniu w porównaniu do roku poprzedniego. Ponadto w Urzędzie dokonywano analiz sprawozdań budżetowych Rb-28S, Rb-50, Rb-27ZZ i sprawozdań opisowych z działalności GOPS (w tym z realizacji dotowanych zadań), mając na uwadze: terminowe rozpatrywanie wniosków o pomoc dla osób ubiegających się o świadczenia, terminową realizację wypłat, zachowanie płynności finansowej, poprawę sytuacji socjalno-bytowej rodzin wychowujących dzieci do 18 roku życia.

(dowód: akta kontroli str. 115, 208-210)

3. Sprawozdania budżetowe Gminy Rb-50 za IV kwartał 2016 r.

Sprawozdania Gminy Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2016 r. przekazano Wojewodzie z zachowaniem terminu określonego w załączniku nr 44 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach wykazano prawidłowe kwoty dotacji objętych kontrolą, w tym wykonanie dotacji w rozdziale 75011 na kwotę 34.317 zł.

W sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach w rozdziale 75011 wykazano wydatki wykonane na kwotę 32.963 zł, ponieważ nie uwzględniono zwróconych środków na kwotę 5.325,38 zł, po rozliczeniu czynności zrealizowanych w 2016 r. z zakresu spraw obywatelskich. W korekcie sprawozdania Rb-50 o wydatkach, przekazanej Wojewodzie w dniu 27.02.2017 r., wykazano wykonanie wydatków w rozdziale 75011 na kwotę 27.637,62 zł, a w danych uzupełniających, w części B sprawozdania (w kolumnie 13) wykazano wykonanie wydatków na kwotę 6.679,38 zł (w rozdziale 75011), tj. w wysokości dotacji przekazanej Gminie w 2016 r. z tytułu zrealizowanych w 2015 r. zadań z zakresu spraw obywatelskich.

(dowód: akta kontroli str. 6, 82-83, 158-184)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość:

Sprawozdanie Rb-50 o wydatkach zostało sporządzone w sposób niezgodny z instrukcją zawartą w rozdziale 9 załącznika nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej w zakresie kwoty 6.679,38 zł, wydatkowanej w dziale 750 rozdziale 75011, która została wykazana w części uzupełniającej B.

Zgodnie z § 19 ust. 3 pkt 2 ww. instrukcji w sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach, w kolumnie „Wykonanie” wykazuje się wykonane w danym roku wydatki z dotacji otrzymanych. W przypadku, gdy na mocy odrębnych przepisów jednostki samorządu terytorialnego realizują zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami, na finansowanie których otrzymują dotacje przeznaczone na zwrot wydatków, to dane dotyczące wydatków, innych niż określone powyżej, wykazuje się w danych uzupełniających. Zatem część B sprawozdania Rb-50 zastrzeżona jest wyłącznie do dotacji przeznaczonych na zwrot wydatków, a dotacje przekazane w 2016 r. na realizację w zadań z zakresu spraw obywatelskich do takich się nie zaliczają. Należy jednak zauważyć, że sprawozdanie to odzwierciedla stan faktyczny dokonanych rozliczeń.

Ponadto sprawozdanie Rb-50 o wydatkach zostało sporządzone zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów, przekazanymi Wojewodzie pismem z dnia 2.02.2017 r.¹⁷, w którym wskazano, że w danych uzupełniających do sprawozdania Rb-50 o wydatkach, w części B w kolumnie 13 („Wykonanie”) należy wykazywać wydatki poniesione przez jednostki samorządu terytorialnego ze środków własnych w poprzednim roku budżetowym, a zwrócone z dotacji otrzymanej w danym roku budżetowym.

(dowód: akta kontroli str. 182-184, 211-213)

V. Wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁸ wnosi o sporządzanie sprawozdania Rb-50 o wydatkach zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

¹⁷ Pismo Departamentu Budżetu Państwa, znak: BP5.4153.2.2017.

¹⁸ Dz.U. z 2017 r. poz. 524.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 28 marca 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Kontroler
Ewa Róg
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis